

*„Szeretni okosan kell – mindig a gyermek
Természetéhez és életkorához igazodva”
Ranschburg Jenő*

**VARSÁNYI BÖLCSŐDE
HELYI SZAKMAI PROGRAMJA**

Fenntartó:	II. kerületi Önkormányzat Képviselő testülete 1024 Budapest, Mechwart liget 1.
Intézmény neve:	Varsányi Bölcsőde
Intézmény címe:	1027 Budapest, Varsányi Irén u. 32.
Telefon/ fax:	201-4083
Programfelelős neve:	Bölcsődevezető
A szakmai program Érvényességi terület:	Bölcsőde
Érvényességi idő:	2023. szeptember 1. - visszavonásig

TARTALOMJEGYZÉK

1. Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői	2
1.1. Helyzetelemzés	
1.1.1. A II. kerületi bölcsődék belső strukturális felépítése	2
1.1.2. A bölcsődének bemutatása	2
1.1.3. A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja és az ellátandó terület jellemzői	3
1.1.4. Az ellátás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi formája	3
2. Bölcsődének nevelési célja, feladatai:	4
2.1. Bölcsődének pedagógiai hitvallása	8
2.2. Bölcsődének minőségpolitikája	8
2.3. Bölcsődének sajátosságai, szakmai programjának konkrét bemutatása	9
2.4. Sajátos nevelési igényű gyermek gondozása nevelése bölcsődénkben	12
3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei és módszerei	12
3.1. A napirend kialakítása	14
3.2. A korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás	15
3.3. A jó tárgyi (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok) felszereltség	16
3.4. Személyi feltételek	
4. Képzések továbbképzések és az egyéni szakmai fejlődés biztosítása	17
5. Kapcsolattartás	17
6. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	18
6.1. Az igénylők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	19
7. Dokumentáció	21
8. Ellenőrzés értékelés rendszere	22
Mellékletek	23

Az Intézmény munkáját és a szakmai programját meghatározó jogszabályok

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
- 1991. évi LXIV törvény ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI törvény: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.)
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. Rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartása
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó ajánlásokról
- Módszertani levél: A bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai, 2023.

VARSÁNYI BÖLCSŐDE

Intézmény megnevezése:	Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat II. kerületi Egyesített Bölcsődék
Címe:	1027 Budapest, Varsányi Irén u. 32.
E-mail cím:	varsanyi@iikeruletibolcsik.hu
A programért felelős neve:	Bölcsődevezető
Férőhelyek száma:	48 fő – 4 csoport
Ellátási formák:	alapellátás korai gondozás, nevelés

Ellátási terület: Budapest Főváros II. kerületének lakóközrete, lakóhely hiányában tartózkodási engedéllyel rendelkező családok számára

1. Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői

1.1. Helyzetelemzés

1.1.1. A II. kerületi bölcsődék belső strukturális felépítése

A II. kerületben a bölcsődék egyesített bölcsődei formátumban működnek. Élén az egyesített bölcsődevezető áll, aki szervezi, irányítja, koordinálja, ellenőrzi a bölcsődék munkáját. Gondoskodik a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben meghatározott dolgozói létszámminimumokról és képesítési előírásoknak való megfelelésről. A költségvetés keretein belül tervezi és biztosítja a bölcsődék működéséhez szükséges anyagi erőforrásokat. Éves munkatervet és munkatervi beszámolót készít a fenntartó számára. Szakmai irányelveket, célokat, statisztikai (KSH Elektra, OM, TEVADMIN) és egyéb jelentési kötelezettségeinek eleget tesz.

1.1.2. A bölcsődénk bemutatása

Intézményünk 1967-ben nyitotta meg kapuit és azóta folyamatosan 48 férőhelyen látjuk el a bölcsődés korú gyermekeket. Bölcsődénk a Rózsadomb lábánál található zöld környezetben, lombos fák között. Zaj, por és füstmentes belső udvarunk tágas játszókerttel, homokozóval és változatos udvari játékokkal várja a bölcsődés korú gyermekeket. A négy csoportszobában összesen 48 kisgyermeket gondozunk.

A kétszintes épület 1967-óta fogadja a 0-3 év közötti bölcsődéseket. A több mint 45 éves épület - köszönhetően a folyamatos felújításoknak- barátságos, vidám környezetet biztosít a hozzánk érkező kicsiknek. A tágas csoportszobákban a fa bútorok, a színes és változatos játékeszközök otthonosságot és melegséget sugároznak. Jól felszerelt tornaszobánkban lehetőség van a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztésére is. A csoportokban a folyamatos napirend segítségével szervezzük a különböző korú és fejlettségi szintű gyermekek életét, hogy minden kicsi egyéni igényét ki tudjuk elégíteni. Minden csoportban két szakképzett kisgyermeknevelő látja el a gondozási-nevelési feladatokat. Ők gondoskodnak arról, hogy a picik testi, lelki

fejlődése harmonikus legyen, és megtanuljanak hasonló életkorú társaikkal egymás mellett, majd egymással játszani. A napi játéktevékenységbe építjük be a zenei, vizuális nevelés és a mozgásfejlesztés különböző módjait. A családokkal közösen szervezett programokon (Gyermeknap, Télapó), lehetőség nyílik arra is, hogy a családok együtt ünnepelhessenek, játszhassanak a bölcsőde falai között. Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges táplálkozásra, melynek kivitelezését a saját főzőkonyha teszi lehetővé. A bölcsődeorvos, az ételmezésvezető és szakácsnő segítségével tudjuk biztosítani azt, hogy finom ételek kerülhessenek a kicsik tányérjára. Az ételmezésnél célunk, hogy minél kevesebb tartósítószerrel készült ételt adjunk a gyermekeknek. Ezért a friss zöldségekből készült főzelékeket részesítjük előnyben. Félkész, mirelit ételeket csak nagyon ritkán használunk, a felvágottakat saját készítésű krémekkel helyettesítjük a reggelik során. Húsból csak csirke, pulyka és hal kerül a gyermekek tányérjába. Mindezekkel együtt szeretnénk hozzájárulni ahhoz az általunk kitűzött célhoz, hogy az óvodáskor elérésére egészséges, boldog, a közösséghez jól alkalmazkodó, koruknak megfelelő önállósággal rendelkező gyermekeket neveljünk.

1.1.3. A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja és az ellátandó terület jellemzői

Bölcsődei alapellátásunk iránt elsősorban azok a családok érdeklődnek, akik a kerület központjában élnek, illetve dolgoznak, vagy már ismerik a bölcsődénk szakmai munkáját. Ezen kívül környezetünkben nagyon sok a szociálisan rászoruló, a gyermekét egyedül nevelő, és a 3 vagy többgyermekes család is.

Elhelyezkedési adottságainkból és remélhetőleg szakmai felkészültségünkből adódóan évek óta nagyon magas a bölcsődénkbe jelentkezők száma, így szeptember elejére a férőhelyek megtelnek. Utána általában év közben óvodába menő gyermekek, vagy a család elköltözése esetén lehet bekerülni a megüresedett helyekre, vagy ha a kerület másik intézményében van üres férőhely, akkor azt ajánljuk fel a családoknak.

Célunk, hogy még a bölcsődei élet megkezdése előtt kicsit megismerkedjünk a családok környezetével, a szülők nevelési elveivel, hiszen csak akkor tudjuk tovább folytatni, illetve kiegészíteni azt a gondoskodást-nevelést, amit ők már otthon elkezdtek. Természetesen törekszünk arra is, hogy segítséget nyújtsunk azoknak a családoknak, akik még nem kellően jártasak a nevelési módszerek kiválasztása, alkalmazása területén és szükségük van egy kis megerősítésre, iránymutatásra.

Nagy tapasztalattal rendelkezünk a sérült gyermekek ellátásának területén is, így segíteni tudunk azoknak a családoknak is, akik tartósan beteg, sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelnek. Természetesen ilyen esetben szorosan együtt kell dolgoznunk a Pedagógiai Szakszolgálattal, hiszen mi elsősorban a gyermek gondozását nevelését vállaljuk fel, de természetesen kisgyermeknevelőink a gyógypedagógusokkal konzultálva a napi tevékenységekbe ágyazva segítik a rászoruló gyermekek tovább fejlődését.

1.1.4. Az ellátás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi formája

- A bölcsődei szolgáltatás iránt érdeklődőket egész évben személyesen és a kerület honlapján (www.iikeruletibolcsik.hu) folyamatosan tájékoztatjuk, a bekerüléssel kapcsolatos feltételekről és bölcsődénkben folyó eseményekről.

A gondozási év, szeptember 1-től augusztus 31-ig tart. A következő gondozási évre a beiratkozás minden év május első hetében történik, de üres férőhely esetén év közben is felvételre kerülnek azok a gyermekek, akik már

jelentkeztek hozzánk, de első körben férőhely hiányában elutasításra kerültek, vagy év közben a gyermekjóléti szolgálat kéri a gyermek napközbeni ellátását.

- Bölcsődénk a gyermekek napközbeni ellátása keretébe tartozó elvi, módszertani feladatok szellemiségében működik. Az intézménybe elsősorban a dolgozó szülők – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is – gyermekei járnak. Valamint azon szülők gyermekei, akik munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

Bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteniünk:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket.

A törvény lehetőséget ad a sérült gyermekek integrált gondozására, nevelésére, valamint, ha lehetőség van rá, szolgáltatások működtetésére is.

A gyermek felvételét kérheti a szülő, a gondviselő, valamint az ő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi orvos, családgondozó, a korai fejlesztő gyógypedagógusa és a gyermekjóléti szolgálat, valamint a gyámhatóság. Védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

- ***Bölcsődénkbe a felvételt nyert családokat tájékoztatjuk a:***

- az ellátás feltételeiről,
- az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról,
- az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről, a napirendről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díjakról.

A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

- ***A bölcsődei ellátás megszűnik:***

- Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.
- Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

2. Bölcsődéink nevelési célja, feladatai:

A bölcsődéink célja, hogy a családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését biztosítsuk, személyiségük kibontakozását elősegítsük. Minden esetben törekszünk arra, hogy intézményes keretek között is figyelembe vegyük az egyéni sajátosságokat és az eltérő fejlődésütem menetét. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében pedig kiemelt célunk a hátrányok és azok következményeinek enyhítése, az esélyegyenlőség biztosítása, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.

A bölcsődéink jelentős szociális-gyermek és családvédelmi funkciót tölt be. Tartalmi munkájának jellegét tekintve gondozási, nevelési és személyiségfejlesztő funkciója a legmeghatározóbb, hiszen a korosztály életkorából adódó sajátossága, érzékenysége és sérülékenysége magas szintű pedagógiai és pszichológiai felkészültséget igényel.

Valljuk, hogy az első évek nevelő munkájának alapozó feladata van, melyek a későbbiekben segítik a világ megismerését és a kötődések kialakulásának mélységét, minőségét.

Célunk továbbá, hogy kihasználjuk épületi adottságunkat, és ezen adottságok birtokában napi munkánk során családi légkört biztosítsunk a gyermekeknek és szüleiknek. Nyitottságunkat kihasználjuk arra, hogy a családok betekintést nyerjenek napi munkánkba, megismerjék nevelési elveinket, módszereinket. Úgy érezzük és tapasztaljuk, a családoknak szükségük van olyan mintákra, megoldási módokra, melyek segítik őket eligazodni a gyermeknevelés területén.

A bölcsődéink feladata: A bölcsődéinkbe járó gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése. A családban nevelkedő 0-3 éves korú, gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése a minőségpolitikai célok és a gondozási-nevelési elvek maximális alkalmazásával.

Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, szülők kérésére és a szakemberek (orvos, szaktanácsadó, bölcsődevezető, gyógypedagógus) javaslata alapján a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

A feladat ellátása során a Bölcsődei Alapprogram előírja számunkra, a:

- **A család rendszerszemléletű megközelítésének elvét**, melyet mi azért tartunk nagyon fontosnak, mert tudjuk, a kisgyermek fejlődését akkor tudjuk a legjobban segíteni, ha az egész családot megismerjük, ha képet kapunk arról, hogy a család milyen nevelési elvet vall, milyen nevelési légkört tud biztosítani és milyen mintát lát otthon a gyermek. A gyermek viselkedést csak akkor tudjuk pontosan megérteni, ha ismerjük a családok erősségeit, esetleges hiányosságait és így tudjuk a legjobban továbbsegíteni a fejlődésüket. Bölcsődéinkben kiemelten foglalkozunk a kisgyermek családjaival, valamint a családokkal fontosnak tartjuk a folyamatos kapcsolattartást, tájékoztatást.
- **A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadását.** A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Nekünk, bölcsődei szakembereknek tisztában kell lennünk azzal, hogy a gyermekek

fejlődési üteme eltérő, van, aki gyorsabban, van, aki kicsit lassabban fejlődik az átlagosnál, van, akinél előfordul átmeneti megakadás, lassulás, melyre oda kell figyelni, hiszen ezek a megakadások hatással lehetnek a későbbi készségek, képességek fejlődésére. Ezért ezekben az időszakokban kiemelten fontos a preventív szemléletű beavatkozás, a szakemberek összefogása, együttműködése, hiszen sok esetben az időben megkezdett fejlesztéssel az is elkerülhető, hogy a kisgyermek SNI státuszba kerüljön.

- **A családi nevelés elsődleges tisztelete** azért is fontos nekünk, hiszen a szülőknél, a családnál jobban nem ismerheti senki a gyermeket és az ő hagyományait, szokásait nekünk tiszteletben kell tartani. Figyelembe kell vennünk és a lehetőségekhez képest el kell fogadnunk különböző kultúrák nevelési elveit, hiszen egyre többen vannak más nemzetiségű családok bölcsődéinkben. Természetesen, ahol szükség van arra, hogy kompenzáljuk a családi nevelési hiányosságokat, azt meg kell tennünk és ha lehetőségünk nyílik arra, akkor segítséget is nyújtunk a családoknak nevelési problémák megoldásához.
- **A kisgyermeki személyiség tisztelete** elengedetlen mindenkinek, aki kisgyermekkel foglalkozik, hiszen tudjuk, mindenki önálló egyéniség, mindenkinek egyéni szükséglete van és mindenkit megillet az egyéni bánásmód, és a személyiségének tiszteletben tartása, ezért figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására.
- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe van,** hiszen ő jól ismeri a bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságait, és ő az, aki személyiségén keresztül hatni tud a kisgyermekre és családjaikra. A kisgyermeknevelőnek ismernie kell a kompetenciahatárokat, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel kell rendelkeznie, hogy hivatását megfelelően el tudja látni. A kisgyermeknevelőink rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez, valamint támogatjuk őket abban is ha szeretnének felsőfokú intézmény keretein belül tanulni.
- **A biztonság és a stabilitás megteremtése.** Tisztában vagyunk azzal, hogy a gyermekek számára milyen fontos az, hogy biztonságban érezzék magukat. A családból kikerülve és egy új környezetbe való beilleszkedésnél ez a biztonságérzés sérül, ezért fontos számunkra, hogy ezt a folyamatot megkönnyítsük, lerövidítsük. Amivel mi segíteni tudjuk ennek a folyamatnak a megkönnyítését, az a szülővel történő fokozatos beszoktatás menetének alkalmazása, a „saját” kisgyermeknevelő rendszer, a felmenőrendszer, a csoport és a hely állandóságának a biztosítása. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is. A kisgyermek új helyzetekhez való hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új dolgok megismerését, a szokások kialakulását.
- **Fokozatosság megvalósítása** a bölcsődei nevelés összes területét érintő változás esetén kiemelt jelentőségű. A gyermekek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását és a változások elfogadását.
- **Egyéni bánásmód érvényesítése,** szakmai munkánk egyik fontos alapja, hiszen még az azonos korú gyermekek fejlődése és igénye között is nagy eltérések lehetnek. A mi elsődleges feladatunk és célunk, hogy kisgyermeknevelőink elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartással forduljanak a gyermekek felé

és vegyék figyelembe a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását.

Nagyon jól kell ismernünk a gyermekek egyéni szükségleteit és ehhez kell igazítanunk napirendünket, hogy meg tudjuk valósítani személyre szóló gondozást és segíteni tudjuk a gyermekek önállóodási törekvésüket, valamint a gyermekek érezzék, hogy a kisgyermeknevelőre mindig számíthatnak, ha szükségük van egy kis bátorításra, simogatásra, gondoskodásra. Fontos az is, hogy a felnőtt észrevegye és elismerje, ha sikerült felépíteni egy magas tornyot, vagy ha a helyére került egy-egy puzzle darab.

- **Gondozási helyzeteknek kiemelt jelentősége** van, hiszen ez sokszor egy bensőséges, intim helyzet, ahol a kisgyermeknevelő a gondozási folyamatok alatt, sok mindenre meg is „tanítja” a gyermeket. A bölcsődékben a kisgyermeknevelők törekednek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kicsiket is. Türelemmel kívárlják, míg a gyermek próbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére.
- **A gyermeki kompetenciakészítés támogatása.** A gyermekek kíváncsiak, érdeklődők, szeretnék felfedezni a világot, szeretnék megismerni, mi, hogy és miért működik és szeretnék kipróbálni, hogy nekik is sikerül e beindítani, összerakni, megszólaltatni azt a játékot, amit társaik oly nagy élvezettel használnak. Ehhez nekünk felnőtteknek kell megteremteni és biztosítani a nyugodt, biztonságos légkört, a változatos ingergazdag tárgyi környezetet, ahol a gyermekek élményekhez, tapasztalatokhoz juthatnak és átélhessék a spontán tanulás örömét és megmaradjon bennük a vágy, hogy felfedezze az őt körülvevő világot. Ehhez fontos, hogy ott legyünk a közelükben és ha valamiben elakadnak, elbizonytalanodnak, akkor egyből segítséget tudjunk nyújtani.

Az alapelvek betartásán túl a gondozás-neveléshez kapcsolódó feladatunk még, hogy:

- Minden csoport kialakulásakor, a beszoktatások, és a gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után ki kell alakítani a csoport végleges napirendjét, melyet csak a bölcsődevezető jóváhagyásával lehet módosítani.
- A csoportok évszakokra lebontva tervet készítenek, melyben az évszakokhoz kapcsolódóan megtervezik a tevékenységformákat, mondókákat, énekeket, meséket stb.

Az egészséges életmód alakítása:

- az egészséges életmód és az egészséges életmódra nevelés a kisgyermek bölcsődei életében is fontos. A levegőn tartózkodás, levegőztetés feltételei adottak. Törekszünk arra, hogy a még járnai nem tudó kisgyermeknél is biztosítva legyen a levegőztetés, a kerti hempergő és levegőztető ágy használatával. Az alvás nyugodt feltételeinek biztosítása fontos feladata mind a kisgyermeknevelőnek, mind a bölcsőde többi dolgozójának.
- az ételmezésvezető kiemelt feladata az egészséges táplálkozásra irányuló folytonos törekvés, a kisgyermek ez irányú szükségleteinek maximális figyelembevétele, a korosztály előírásainak szem előtt tartásával,

kielégítve az egyéni igényeket is (érzékenység: tej, liszt, cukor stb.), ill. a sérült kisgyermek étkeztetése stb.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör kialakítása.
- szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolat.
- egyéni szükségletek figyelembevétele és kielégítése, az éntudat egészséges fejlődésének elősegítése.
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásában, nyitottság, empátia, tolerancia fejlődésének elősegítése.
- kommunikatív képességek fejlődésének elősegítése.
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló érzékszervi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek gondozása-nevelése speciális törődéssel, szükség szerint más szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés folyamatának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének a segítése.
- a kommunikatív képességek és a kommunikációs kedv segítése.
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása.
- a közös tevékenységek során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása.
- az önálló aktivitás és kreativitás támogatása.
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése.
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése.
- A gyermek tevékenységének, támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése.

2.1. Bölcsődének pedagógiai hitvallása

A bölcsődékben folyó nevelési munkánkat, a gyerekekkel történő kapcsolattartást az alábbi idézettel jellemeznénk:

„Egészen másfajta tudásra tesz szert az a gyermek, aki önálló kísérletek révén jut el valamihez, mint az, aki készen kapja a megoldást” (Pikler Emmi)

Tudjuk, hogy a korai életkorban a családi minta a legmeghatározóbb, a bölcsődei nevelés pedig a kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepével megfelelő alapot biztosít a gyermek optimális fejlődéséhez.

Mi a bölcsődében dolgozó szakemberek valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes, légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első három év, az első közösség meghatározó, és jelentős szerepe van a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a

felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó. Fontosnak tartjuk, a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket.

2.2. Bölcsődénc minőségpolitikája

Munkánkat elkötelezetten az alábbi mottó szellemében végezzük:

*„Én azt hiszem,
gyereket csak úgy lehet nevelni,
ha az ember megtiszteli azzal,
hogy komolyan veszi.”*

Szabó Magda

Minőségpolitikai célkitűzéseink

- Bölcsődénc olyan, gyermekekre szabott gondozási nevelési elveket alkalmaz, melyek a bölcsődei ellátás területén a kicsik igényeit maximálisan kielégítik, és természetesen megfelelnek a bölcsődei gondozás–nevelés országos alapprogramjának. Mindezek feltétele a szakmai igényesség, mely elsősorban a kisgyermeknevelő képzettségén és nevelői attitűdjén alapul, valamint azon, hogy munkáját hivatásként szeresse és végezze.
- Fontos küldetésnek tekintjük a családok segítségét, a társadalmi igényekre való gyors reagálást, a fiatal anyák munkába állásának segítségét. A ránk bízott gyermekeket családias környezetben fogadjuk, és sok szeretettel vesszük körül. Segítenünk kell, a gyermek és kisgyermeknevelő közt kialakuló érzelmi kapcsolatot, hiszen a kötődésnek döntő jelentősége van a személyiségfejlődésben.
- Elkötelezettek vagyunk a szakmai munka és az intézményi működés színvonalának folyamatos fejlesztése iránt.
- Törekszünk arra, hogy bölcsődénc olyan intézmény legyenek, ahol a szülők aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen egyedülálló ismeretekkel rendelkeznek gyermekükről. Fontosnak tartjuk, hogy a családokkal megfelelő együttműködés alakuljon ki a gyermekek optimális fejlődésének érdekében.
- Olyan intézmény munkájának szeretnénk részesei lenni, ahol nyugodt légkör tartalmaz szakmai eredményeket hozhat, melyek együttesen szolgálják a gyermekek, szülők és a szakma érdekét.
- Szem előtt kívánjuk tartani a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket gondozó felnőttek is jól érzik magukat, és sajátjuknak tartják és vallják munkahelyüket.

2.3. Bölcsődénc sajátosságai, szakmai programjának konkrét bemutatása,

Minden bölcsőde, így mi is szakmai programunk összeállításánál figyelembe vette és betartja „A bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai” módszertani levél előírásait. E mellett azonban fontosnak tartjuk kiemelni, egyéni sajátosságainkat, jellemzőinket, melyek megkülönböztetnek minket a környezetünkben lévő intézményektől.

Ezek pedig a következők:

- Az alacsony férőhelyszám lehetőséget biztosít arra, hogy igazán családias légkört teremtsünk meg csoportjainkban és minden kisgyermeket mindenki személyesen ismerhessen.

- Több éve hagyomány nálunk, hogy a gyermekekkel igyekszünk megismertetni és megszerettetni az élő zene varázsát, hatásait. Úgy tapasztaljuk, a gyerekek szívesen ismerkednek meg hangszerekkel pl. a gitárral, amely nemcsak új élményt nyújt számukra, hanem játszva fejleszti mozgásukat, szókincsüket, sőt még társkapcsolatukat is, hiszen a zene hatására az együtt mozgás, „táncolás” is nagyobb élményt nyújt számukra.
- A zene mellett a mozgás játékos fejlesztését is középpontba helyeztük. Ennek szükségességére az elmúlt években figyeltünk fel. Azt tapasztaltuk, hogy az egészséges fejlődésmenetű gyermekek jelentős hányadánál figyelhető meg a gyakoribb elesés, kicsit ügyetlenebb diszharmonikus mozgás. Ezért gondoltuk azt, hogy a mozgás fejlesztésre tudatosabban figyelünk oda, és a szabad játékba beépített nagymozgásos tevékenységeket az eddiginél tervezettebben építjük be a napirendbe.
- A bölcsődénk rendelkezik sószózával, amely jó lehetőség arra, hogy színesebbé, változatosabbá tudjuk tenni a gyermekek mindennapjait. Az őszi-téli időszakban sokat tudunk tenni a gyermekek egészségének megőrzése érdekében, ha heti rendszerességgel játszhatnak a kicsik a sószózában.
- Kisgyermeknevelőink kezűgyességének köszönhetően az épület és a csoportszobák hangulata mindig változatos, az adott évszaknak, ünnepnek a hangulatát tükrözi és így könnyebb ráhangolódni a közelgő eseményekre, évszakváltozásokra. Természetesen a családias, hangulatos környezetben a gyermekek még inkább szívesen hallgatják azokat az ünnepekhez, évszakokhoz kapcsolódó dalokat, mondókákat, melyek sok élményt és „tanulási” lehetőséget biztosítanak számukra. Fontosabb ünnepeink a következők:
  - **A családokkal közösen sütőtökből lámpást faragunk**, készítünk, a gyerekek kedvük szerint az évszakhoz és az ünnepkörhöz kapcsolódó képeket ragasztanak, vágnak, alkotnak.
  - **A családokkal együtt várjuk a Télapót.** Erre a napra úgy készülünk fel, hogy minden nap valami új kis kincs, dísz kerül be a csoportba és játék közbe kisgyermeknevelőink, télapót idéző mesét, éneket mondanak el a gyermekeknek. A jeles napon már mindenki nagyon izgatott. Mi már alig várjuk, hogy a gyermekek arca mit tükröz, a családok pedig szeretik, hogy ebben a jól ismert környezetben is átélhetik az ünnep élményét.
  - **A következő ünnep a karácsony.** Mi úgy gondoljuk, ennek az ünnepnek csak a hangulatát kell megteremtünk, a várákozás élményére kell felkészítenünk a gyermekeket. A közös mézeskalács sütés is ezt a célt szolgálja. Az előtérben felállított fenyőfára a gyermekek által készített díszek kerülnek fel és a csoportok oda mennek ki énekelni, mondókázni. Ami még nekünk a karácsonyhoz tartozik és a várákozás élményét fokozza, az az, hogy kisgyermeknevelőink kis ajándéktárgyakat készítenek, melyek közül a szülők kiválaszthatják azt, ami lakásuk díszé lehet.
  - **A farsang** a mulatságról, jókedvről, a vidámságról szól. A nagyobb gyerekek már felvesznek egy-egy jelmezt és a délelőtt folyamán abban énekelnek, játszanak.

- **Húsvét:** az ünnepre hangolódván a gyerekekkel közösen tojást festünk és ismét az ünnephez illő díszek kerülnek fel a csoportszobák falaira. Az udvaron csokitojásokat keresnek a gyermekek, melyeket kis kosarakba gyűjtenek. 2-3 héttel húsvét előtt bekerülnek a csoportokba a nyuszis mesekönyvek is és természetesen az ünnephez kapcsolódó verseket, meséket, idézzük fel közösen a gyerekekkel.
- **Anyák napjára** az apukákat várjuk sok szeretettel egy közös délutáni programra, akik a gyerekekkel közösen készítenek valami kis meglepetést az anyukáknak.
- **Apák napjára** az édesanyákat hívjuk be és az anyukák a gyermekeikkel közös ajándékot készítenek apának.
- **Az év zárásaként juniálist** tartunk, ami tulajdonképpen egy délutáni családi program. Ezen a délutánon feldíszítjük udvarunkat, felállítunk egy ugróvárat, amit a gyerekek nagyon szeretnek, hiszen ez újdonság számunkra, kézműves foglalkozásokat és mozgásos játékokat szervezünk, arcfestést, szappanbuborékfújást, horgászhatnak és természetesen mindig nagy sikere van a rendőrautónak, vagy az Önkéntes tűzoltók által hozzánk érkező tűzoltóautónak. Amennyiben anyagi lehetőségeink engedik zenés műsorral is készülünk erre a délutánra.

Évek alatt nagyon sok családnak tudtunk segíteni abban is, hogy a nálunk felfedezett értelmi vagy éppen mozgásos elmaradásokra korán felhívjuk a családok figyelmét és sok beszélgetést követően minél korábban a megfelelő szakember segítségével a gyermek felzárkóztatása megkezdődjön. Ehhez a munkához nagy empátiakészségre van szükség, ami a mi kis kollektívánkban megvan. Empátián kívül az is fontos, hogy minden esetben a fejlesztő szakemberrel is szoros kapcsolatot tartunk fenn, önképzéssel is fejlesztjük tudásunkat és így közös erőfeszítéssel szinte minden hozzánk bekerülő eltérő fejlődésűtemű gyermek könnyen beilleszthető lesz az ép óvodai közösségbe.

2.4. Sajátos nevelési igényű gyermek gondozása nevelése bölcsődénkben:

- A sérült gyermek integrált formában történő gondozása – nevelése az egészséges és sérült gyermekek együttélési előnyeire kell, hogy építkezzen.
- Egy gyermekcsoportban legfeljebb két sérült gyermeket integrálunk be, mert óvakodni kell a csoport, ill. a kisgyermeknevelő túlterheléséről.
- Az integrált csoport kisgyermeknevelői gondozásba ágyazott fejlesztést végeznek, a korai fejlesztés a kerület Pedagógiai Szakszolgálatára által kirendelt gyógypedagógusok feladata. Szükségszerű és elengedhetetlen az együttműködés a bölcsőde és a szakszolgálat munkatársai között, hiszen csak közös segítséggel érhető el, a gyermekek továbbfejlődése, felzárkóztatása.
- Bölcsődében adottak a tárgyi feltételek az SNI-s kisgyermekek ellátáshoz, a szakembergárda pedig szellemiségében felkészült az inkluzív nevelésre.

3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei és módszerei

A bölcsődei gondozás-nevelés alapvető feladata a gyermekek szakszerű gondozása-nevelése mellett, hogy a családokkal partneri kapcsolatot alakítsunk ki, hiszen valljuk, a bölcsődébe kerülés után, közösen kell biztosítanunk a gyermekek harmonikus fejlődését. Támazkodnunk kell a szülők információira, tapasztalataira, mert ők ismerik legjobban a gyermekek egyéni igényeit, szokásait, melyek segítségével a kisgyermeknevelők differenciált, személyre szóló módszerek alkalmazásával, segíthetik őket az új környezethez való alkalmazkodáshoz. A kisgyermeknevelők pedig szaktudásukkal, tapasztalataikkal tudják segíteni a családokat. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, tapintatos folyamatos kommunikáció.

Mi már a bölcsődébe kerülés előtt törekszünk arra, hogy a bizalmon alapuló partneri kapcsolat alapjait letegyük. Ehhez különböző módszereket alkalmazunk, melyek segítik egymás jobb megismerést. Ezek a módszerek a következők:

- **Bölcsőde kóstolgotóra** hívjuk a szülőket és gyermekeket, ahol bemutatjuk a házainkat, elmondjuk szokásainkat. Meghallgatjuk az aggodalmakat, beszélgetünk a gyermekintézményekkel kapcsolatos hiedelmekről. Ezen az ismerkedő napon a szülők kicsit beleláthatnak napi munkánkba, és benyomást szerezhetnek az intézmény nevelési légköréről is.
- **Szülői értekezletet** tartunk a felvételt nyert gyermekek szüleinek. A közös szülői értekezleten informális tájékoztatást adunk a bölcsődék házirendjéről, szervezeti és működési szabályzatáról, napirendjéről, a térítési díj összegéről és a fizetés módjáról. A bölcsőde szakmai programját a családok rendelkezésére bocsátjuk. A Gyvt.32.§(7) bekezdés értelmében „Megállapodást” kötünk a családokkal a bölcsődei ellátás időintervallumára, tartalmára, a személyi térítési díj megfizetésének módjára vonatkozóan. Elmondjuk, milyen dokumentumok összegyűjtése szükséges a gyermek beiratkozásához és a díjfizetés összegének megállapításához.

Tájékoztatjuk a családokat a gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről. Megalakítjuk a Szülői Érdekképviselői Fórumot, hogy a hozzánk járó családok jogait érvényesíteni tudják.

- **Szülőcsoportos beszélgetést** az első szülői értekezletet követően tartjuk. Itt már nem az információ átadáson, hanem a kapcsolatépítésen van a hangsúly.

Beszélünk a bölcsődével kapcsolatos gondolatokról, hiedelmekről és érzésekről. Fontos nekünk, hogy tisztában legyünk a szülő benyomásaival, tapasztalataival, ismereteivel, hiszen csak ennek birtokában tudunk rá értőn figyelni, esetleges szorongásait feloldani, hiedelmeit megváltoztatni.

Ezen a csoportbeszélgetésen megosztjuk egymással az elválás érzéseit és nehézségeit.

A későbbiekben segítünk eligazodni a dacosság, akarat, félelem, a szobatisztaság problémáinak rejtelseiben. A „gondolat megosztás” által lehetőség adódik arra, hogy a nevelési megoldások közül mindenki maga válassza ki a számára legmegfelelőbbet. Ezáltal segítünk eligazodni a gyermeknevelés rejtelseiben, de egyben erősítjük a szülői kompetenciát is.

- **Családlátogatásra** megyünk el, ahol alkalom nyílik a gyermeket otthoni környezetében megismerni, szokásait, napirendjét megbeszélni és képet kaphatunk arról is, milyen nevelői légkör veszi körül otthon. Látogatás alkalmával „beajánljuk magunkat” is. Elmondjuk, miben vagyunk erősek, milyen értékeink vannak, miért vagyunk meggyőződve arról, hogy a bölcsőde jó hatással van a gyermekek fejlődésére és szocializációjára. Megosztjuk a tapasztalatunkat az anyával és elmondjuk, miért fontos a szülővel történő beszoktatás a gyermek, a szülő és a kisgyermeknevelő szempontjából.

Fontossága a kisgyermeknevelő szempontjából:

bizalmas kapcsolat kialakítása,
a szülők feszültségoldása,
a gyermek megismerése saját környezetében, megfigyelhető a gyermek családban elfoglalt helye, szerepe, fontossága,
családi háttér tisztánlátása.

Fontossága a gyermek és a szülő szempontjából:

a kisgyermeknevelő megismerése a gyermek saját környezetében,
a felszabadultabb beszélgetés megkönnyíti az információk átadását,
a kisgyermeknevelő „csak rájuk” figyel, ők vannak a figyelem középpontjában.

Szakmai feladat a családlátogatással kapcsolatban:

A szülő meggyőzése a látogatás hasznosságáról, a gyermekre gyakorolt pozitív hatásáról.

A gyermek kisgyermeknevelői a beszoktatást megelőző héten, a szülőkkel előre egyeztetett időpontban meglátogatják a családot. Ilyenkor a gyermeknek apró saját készítésű ajándékkal kedveskednek.

Csak akkor kell eltekinteni a családlátogatástól, ha a szülő mereven elzárkózik, ennek okát a kisgyermeknevelőnek jelezni kell a vezető felé.

- **Szülővel történő beszoktatást** azért tartjuk nagyon fontosnak, hogy a kisgyermek az édesanyja biztonságot nyújtó jelenléte mellett ismerhesse meg az új környezetet. A szülőnek a (ami kb. két hétig tart) beszoktatás alatt van módja arra, hogy megmutassa a kisgyermeknevelőnek az otthon kialakult szokásokat, rituálékat, gondozási módozatokat. A kisgyermeknevelőnek lehetősége adódik arra, hogy a szülőnek és kisgyermekének bemutassa a bölcsődei szokásokat, nevelési és gondozási elveket és módszereket, bizalmi kapcsolatot építsen ki a család és az intézmény között.

A beszoktatás szempontjai:

a kisgyermek felkészítése a bölcsődei életre (beszoktatás előtti családlátogatás, szülő felkészítése a beszoktatásra- tájékoztatás), lehetőség adása a beszoktatás előtti ismerkedésre – bölcsődekóstolgotó minél jobban megkönnyíteni az anya és gyermeke közötti elválást, fokozatos legyen (1. nap 1 órát, naponta emelkedő időtartam- legalább 2 heti periódusban),
anya, ill. más gyermekhez közeli személy jelenléte a beszoktatás alatt (a gyermek gondozását fokozatosan átadva a kisgyermeknevelőnek),
1 új gyermek fogadása hetenként,
a gyermeket a beszoktatás időszakában ugyanaz a kisgyermeknevelő fogadja,
„saját kisgyermeknevelő” rendszer

- **„Saját” kisgyermeknevelő rendszer** a személyi állandóság elvén nyugszik: Az édesanyával kialakult szoros kötődés után a bölcsődében kell lenni egy olyan személynek, aki segít megkönnyíteni az elválás és beilleszkedés nehézségeit, és jobban figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, és számontartja az újabb fejlődési állomásokat. A „saját” gondozói rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermek egyéni igényeit, problémáit, szokásait és ő az a személy, akinek több ideje van arra, hogy átsegítse a gyermeket a bölcsődei élete során adódó nehézségeken.
- Bölcsődénkben **a személyes kapcsolattartás** fontos részét képezik a napi találkozások. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelők érdeklődnek a gyermekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig átadáskor tájékoztatják a szülőket az aznap történésekről.
- **Faliújságon és emailen keresztül** is tájékoztatjuk a szülőket, a bölcsődénket érintő fontosabb eseményekről, aktuális hírekről, melyek szintén a kapcsolatépítést, segítségnyújtást segíti.

A nevelési módszereink megvalósításának elengedhetetlen feltétele:

jól szervezett napirend
a korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás
a jó tárgyi felszereltség (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok)
a jól képzett szakember gárda
a gyermekcsoport ideális létszáma

3.1. A napirend kialakítása

A napirend az aktuálisan egy csoportba tartozó gyerekek szükségleteinek kielégítésére irányuló életszervezési feladat. A gyerekek étkezési-, játék-, pihenési szükségletük egyéni figyelembevételével kell kialakítani a napirendet, a csoport érdekeivel összehangoltan.

A napirend szolgál alapul a gyermek számára a tájékozódásban, és a biztonságérzetében.

A gyermek egyéni igényein túl meghatározza a napirendet a gyermekek fejlettsége, a létszám, az évszak, időjárás. A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjéhez kell, hogy igazodjon. A kisgyermeknevelők a csoport kialakulása után egymással egyeztetett állandó napirendet és munkarendet

dolgoznak ki. Ezen változtatni csak közös, - a bölcsődevezetővel egyeztetett – megfontolás után lehet.

Általános alapelvek:

- Minden egyes gyermek és a csoport igényeinek figyelembevétele, összehangolása.
- Bölcsődei nyitvatartási idő.
- A gyermek otthoni és bölcsődei napirendjének egymáshoz közelítése.
- A gyermekek életkori sajátosságainak, igényeinek, fejlődésüknek szem előtt tartása.
- Szükségletek változása- évszakok (nyári, őszi, tavaszi, téli napirend).

Gyakorlati szempontok:

- elegendő idő hagyása a gondozási műveletekre,
- várakozási idő kiküszöbölése,
- folyamatosság,
- összehangoltság,
- egységenkénti, ezen belül külön összeállított csoportok napirendje (csúsztatott napirend),
- a kisgyermeknevelői és technikai dolgozó munkarendjének igazodása a napirendhez,
- a csoport pontos korösszetételének figyelembe vétele, a gyermekek megoszlása a kisgyermeknevelők között (vegyes-, azonos korú gyermekcsoport),
- a csoportok alcsoportokra bomlanak a „saját kisgyermeknevelő” elv értelmében,
- minden egyes gyermek egyéni igényének figyelembe vétele.

Az általános napirend főbb szempontjai:

6 ⁰⁰ -8 ⁰⁰	Reggeli érkezés, gyermekek fogadása, kötetlen játék, meghitt beszélgetések
8 ⁰⁰ -8 ³⁰	Reggeli
8 ³⁰ -10 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelő felügyelete és támogató tevékenysége mellett
10 ⁰⁰ -11 ³⁰	Udvari játék / az időjárástól függően ez az időpont rugalmasan változik /
11 ³⁰ -12 ³⁰	A gyermekek folyamatosan jönnek be az udvarról a saját kisgyermeknevelőikkel. Tisztálkodnak, ebédelnek, öltözködnek és pihenni térnek.
12 ³⁰ -15 ⁰⁰	Pihenés, alvás. Az ébredés sorrendjében kelnek fel a gyermekek, fürdőszobai tevékenységeket végeznek. Uzsonnáig kötetlenül játszanak.
15 ⁰⁰ -15 ³⁰	Uzsonna
15 ³⁰ -18 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység, haza adás

3.2. A korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás

A bölcsőde kerületi egységesített éves étlap alapján látja el kisgyermek élelmezését, figyelembe véve a rendeletben előírt korosztályi sajátosságokat,

valamint az egyéni szükségleteket. Szakorvosi javaslatra külön tej, tojás, lisztmentes étrendet biztosítunk az arra igényt tartó gyermekeknek.

Az étrend az egészséges fejlődést szolgálja. Sok nyers gyümölcsöt, ízletes főzeléket, megfelelő mennyiségű tejet, húst, tojást kínálunk.

Az önálló étkezésre még nem érett gyermeket ölben etetjük. Azok ehetnek asztalnál és próbálkozhatnak a kanál használatával, akik már biztonságosan tudnak ülni.

Az ételeket szakképzett szakácsnő helyben, a HACCP előírásainak megfelelően, korszerűen felszerelt konyhában főzi. Az öltözőkben kitett étlapról a szülők már hét elején értesülnek melyik nap, mi a menü. Így folyamatosan találkoznak a korszerű étkezés változatos lehetőségeivel. Szükség esetén a gyermekorvos, ill. az élelmezésvezető előadást tart a kisgyermek táplálás sajátosságairól, az egészséges étkezés jelentőségéről.

3.3. A jó tárgyi (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok) felszereltség

A bölcsődénk tárgyi felszereltsége minden szempontból kiválónak mondható. Köszönhető ez az intézményekre fordított fenntartói költségvetésnek, de a megfelelő gazdálkodásnak is.

Az előírt minimumfeltételeket jóval meghaladja mennyiségben és minőségben eszköz felszereltségünk. A tágas játszókertben telepített fajátékok és változatos mobil játékok biztosítják a gyermekek számára a felhőtlen játéklehetőséget.

3.4. Személyi feltételek

A minimum szakmai feltételek a 15/1998.(IV. 30) NM rendelet 1. sz. melléklete szerint biztosítottak.

Bölcsőde vezető:	1 fő
kisgyermeknevelő:	9 fő
Élelmezésvezető:	1 fő
Szakácsnő:	1 fő
Mosónő:	1 fő
Dajka	2 fő
Kertész:	1 fő
Összesen:	16 fő

4. Képzések továbbképzések és az egyéni szakmai fejlődés biztosítása

A bölcsődét szociálpedagógiai és drámapedagógiai diplomával rendelkező szakember vezeti, aki képes irányítani és szervezni a bölcsőde strukturális működését.

A gyermekeket kisgyermeknevelői felsőfokú vagy főiskolai végzettséggel rendelkező szakemberek látják el. A kisgyermeknevelői hivatás igen komoly felkészültséget kíván meg, mert ők a legérzékenyebb, legtöbb törődést, szeretetet, dédelgetést igénylő korosztályt nevelik, gondozzák, biztosítják számukra a harmonikus testi, szellemi, valamint szociális fejlődés lehetőségeit, feltételeit. A kisgyermeknevelői képesítés érettségi után szerezhető meg és a gondozási ismeretek mellett gyermeknevelési, fejlődés-lélektani, egészségügyi, zenei képzésben is részesülnek. Ezen ismeretek birtokában segítik a gyermekeket a világ megismerésében úgy, hogy aktivitásra való igényüket tiszteletben tartják, és nem veszik el tőlük a felfedezés örömét. Segítik őket a pozitív énkép kialakulásában, az ideális pszichés állapot elérésében, melyben a gyermekek boldogan, önfeledten tevékenykedhetnek, játszhatnak, „tanulhatnak”.

A kisgyermeknevelők szakmai ismereteken kívül, szociológiai, szociális és jogi képzést is kapnak, hiszen ezen ismeretek is szükségesek ahhoz, hogy a gyermekjóléti alapellátás keretén belül működő bölcsődénkben szakszerűen tudjuk segíteni a hozzánk járó családokat.

Szakembereink 4 évente kötelező szakmai továbbképzéseken vesznek részt a 9/2000 (VIII.4.) SZCSM rendelete értelmében. Emellett rendszeres házi továbbképzéseken is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával. Lehetőséget adunk és támogatjuk a kolléganők továbbtanulási szándékát, szakmai megújulását. A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk és segítjük.

2018. január 1-től pedig, a vezetőképzés keretében a vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított két éven belül, majd ezt követően két évenként megújító képzés teljesítésére köteles minden vezető.

5. Kapcsolattartás

Kapcsolattartás a szülőkkel:

- Tájékoztatás bölcsődei felvételnél
- Szülői értekezlet
- Családlátogatás
- Beszoktatás
- Napi találkozások
- Egyéni beszélgetés szükség szerint
- Szülő – csoportos beszélgetés
- „Családi füzet” /írásos tájékoztatás /
- Szervezett programokon – bölcsődei ünnepek - való találkozás
- Szülői Fórum képviselője általi beszélgetések
- „Nyitott bölcsőde”
- Hirdetőtábla

Társintézményekkel való együttműködés, kapcsolattartás

Háziorvosi, védőnői hálózattal:

- javaslat bölcsődei felvételre
- családlátogatás előtti, illetve családlátogatáshoz kért információ
- évközben felmerülő probléma esetén
- körzeti védőnők időközönkénti bejárása bölcsődénkbe, amely tájékozódáson és tapasztalatcserén alapul

Család- és gyermekjóléti központ

A gondozott gyermekek érdekében fontos kapcsolatot ápolni a jelzőrendszer tagjaival is, ahonnan a felvételre kerülő gyermekekről előzetesen, ill. működés közben is tájékoztatást szerezhetünk. A családgondozók a szolgáltatást nyújtóknál rendszeresen meglátogatják a családgondozás látókörébe tartozó gyerekeket, és tájékoztatást kérnek, ill. konzultálnak a gyermekek helyzetéről, fejlődéséről. Adott esetben a gyermekjóléti szolgálat már a felvételi jelentkezéskor tájékoztatást ad egy-egy család anyagi vagy nevelési nehézségéről, akiknek a felvételnél előnyt kell élvezniük. Különösen nehéz családi élethelyzetben a gyermekjóléti szolgálat igénye alapján azonnali felvételt nyer a kisgyermek, elsődlegesen a bölcsődébe. A kapcsolat kétoldalú; a szolgáltató, mint a gyermekjóléti jelzőrendszer tagja, jelzést ad a szolgálat felé, ha a kicsik között akad olyan gyermek, akinél nem megfelelő szülői bánásmódot tapasztal.

Óvodákkal:

Törekszünk arra, hogy minél könnyebb, zavartalanabb legyen a gyermekek óvodába való átmenetele. Óvodai beiratkozás előtt az óvodába menő gyermekek szüleinek szülői értekezletet tartunk (április végén, az óvodai beiratkozást megelőzően) a szomszédos óvodavezetők meghívásával. Az óvodavezetőket tájékoztatjuk: veszélyeztetettség, lassabban fejlődő kisgyermek, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kisgyermek.

A kisgyermeknevelőink minden gyermekről kitöltik óvodába menetel előtt az óvodák által kért „Bölcsődei tapasztalatok” c. kérdőívet.

Kerületi bölcsődékkal:

- A kisgyermeknevelők tapasztalatcseréjére irányuló látogatás megszervezése a kerületi bölcsődében.
- Bölcsődevezetők szakmai segítő látogatása – összekötve a vezetői értekezletekkel.
- A kerületi bölcsődékben tartott továbbképzések a kerületi kisgyermeknevelők számára, megfigyelés lehetőségének biztosítása, új módszerek alkalmazásának bemutatási lehetősége.
- Az új bölcsődékbe felvételre kerülő új dolgozók betanításában való részvétel.
- Egymás közötti segítségkérés és nyújtás.

Együttműködés képző intézményekkel

Együttműködési megállapodás alapján tereptanárunk közreműködésével terephelyet és a gyakorlati munkára felkészülési lehetőséget biztosítunk az ELTE BA szakos hallgatók részére.

6. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, (törvényes képviselők) és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogainak tiszteletben tartására.

A Gyvt. előírja azokat a jogokat és kötelezettségeket, melyeket nekünk és a családoknak be kell tartaniuk. Ezek közé tartozik a:

Gyermekvédelmi feladatok:

- Folyamatos kapcsolattartás: az Egyesített Bölcsődevezetővel, bölcsődevezetőkkel, Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálattal, kerületi Kormányhivatallal, vezető védőnővel, Pedagógiai Szakszolgálattal.
- Veszélyeztetettség észlelése, okok feltárása, dokumentálása.
- A jelzőrendszer működtetése.
- Segítségadás felkínálása.
- Családlátogatáson részvétel veszélyeztetettség, illetve felkérés esetén.

6.1. Az igénylők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az 1997. évi XXXI. Törvény szabályozza, hogy a bölcsődének a szakszerű gondozás érdekében milyen szolgáltatást kell biztosítani, és milyen szabályozóknak kell megfelelnie. A törvény azonban azt is szabályozza, hogy a rendszerben dolgozóknak mit kell megtenniük a gyermeki jog védelmének érdekében.

Bölcsődénk mindent megtesz annak érdekében, hogy a **gyermekek jogai ne sérüljenek, így:**

- az **egyéni bánásmód elvének betartásával** segítjük a gyermekek személyiségének a kibontakoztatását,
- a gyermek fejlődését veszélyeztető helyzet elhárítása érdekében a jelzőrendszeren keresztül felvesszük a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal,
- bölcsődénk felkészült a sajátos nevelési igényű és a tartósan beteg gyermekek fogadására és lehetőségeinkhez képest helyet biztosítunk a gyermekek intézményünkben történő fejlesztéséhez, melyet a pedagógiai szakszolgálat munkatársai végeznek,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesítjük a bölcsődébe járó gyermekeket.

A szülőknek (törvényes képviselőknek) jogait tiszteletben tartva:

- lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők a beiratkozás előtt megismerhessék a bölcsőde környezetét, betekintést nyerjenek szakmai programunkba és megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- bölcsődei felvétel után pedig az első szülői értekezleten, majd a családlátogatás alkalmával részletes tájékoztatást adunk a gyermekcsoportok életét, nevelési gondozási elveinkről,
- a bölcsődében eltöltött idő alatt szükség esetén szakmai tanácsainkkal segítjük a családok problémáinak megoldását,
- a családi füzetbe és a gyermekek egészségügyi törzslapján részletes feljegyzést készítünk a gyermekek fejlődéséről, melybe a szülők betekintést nyerhetnek,
- a szülői érdekképviselő működtetése pedig azt segíti, hogy a szülők bátran elmondhassák véleményüket a bölcsőde működésével kapcsolatban.

A szülőket (törvényes képviselő) tájékoztatjuk arról is, hogy a szolgáltatásunk igénybevétele után nekik is vannak kötelezettségeik az intézménnyel szemben, melyek betartása rájuk nézve kötelező, ezek:

- az intézmény vezetőjével és a gyermek „saját” kisgyermeknevelőjével együtt kell működnie, és tájékoztatnia kell őket minden olyan eseményről, mely befolyásolja a gyermek fejlődését,
- részt kell vennie a gyermek beszoktatásában,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendeznie kell,
- az intézmény házirendjét be kell tartania.

Érdekképviseleti fórumot működtetünk, melynek célja és feladata az ellátásban részesülők érdekeinek védelmében.

E szerint a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelmére,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségzegése esetén.

Az érdekképviseleti fórum tagjai:

- a nevelési egységet képviselő szülők,
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők,
- a fenntartó önkormányzat delegáltja.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviseleti fórum feladata:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme,
- hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés,
- intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- az intézmény alaptervekenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattétel,
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Ha valami jelzés érkezik, akkor az intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjára.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért.

A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén szükség szerint).

A személyes gondoskodást végző személyeket is megilleti az a jog, hogy:

- személyiségüket tiszteletben tartásuk,

- panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme megillessen a kivizsgálási időszak végéig,
- adatait a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeljék,
- különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát.

7. Dokumentáció

Bölcsődevezető, illetve a helyettes által vezetett dokumentáció nyilvántartások:

Dolgozókról

- Egészségügyi nyilatkozat, egészségügyi alkalmassági vizsgálatok nyomon követése
- Munkaköri leírások
- Szabadságok nyilvántartása
- Jelenléti kimutatás
- Létszámjelentés – negyedévente
- Személyi anyagok vezetése
- Nyilatkozat – „nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatti eljárás”
- Dolgozók továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések
- Minimum vizsga – konyha – élelmezés egészségügy
- Kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása, leltár
- Munka- és tűzvédelmi napló

Gyermekekről:

- Felvételi könyv
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről
- Bölcsődei ellátotti nyilvántartás
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről
- Havi statisztika – „Bölcsődei jelentés”
- Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Térítési díj fizetés dokumentálása
- Intézményi térítési díjkezdvezmény elszámolása
- Térítési díjkezdvezmények különböző jogon
- Éves statisztikai kérdőívek
- Heti étrend
- Fertőző betegségekről kimutatás
- Oltásokról kimutatás
- Tetvességi nyilvántartás

Egyéb feladatok:

- Költségvetés nyomon követése
- Szakmai program, munkaterv, munkatervi beszámoló készítése

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció:

- **Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap** – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, ill. a meghatározott időközönkénti fejlődésment leírásával (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve).
- **Percentil tábla** – ránézésre is szemléletesen mutatja a lineáris magasság- és súlyfejlődést
- **Családi füzet** – a bölcsőde adataival, leírásával, majd a szülő általi adatok bejegyzésével indított olyan életre szóló dokumentum, amelyben a gyermek óvodába menetelig a kisgyermeknevelők rendszeres bejegyzései által belekerül a bölcsődés kis életének levonata
- **Csoportnapló** – naponkénti vezetéssel az óvodába menő gyermekek jelentőlapja (kerületi helyi)

Élelmezésvezető által vezetett dokumentáció:

heti étrend (bölcsődeorvossal és bölcsődevezetővel)
nyersanyag felhasználás
árubeszerzési bizonylatok, számlák
adagolási útmutató
ételrecept gyűjtemény
kimutatások
a HACCP-hez kapcsolódó dokumentációk

8. Ellenőrzés értékelés rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatot kell végezni. A nevelési gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt a program megvalósulását és a pedagógiai munka ellenőrzését kell rendszeresen elvégezni. Fontos, a tapasztalatokról feljegyzéseket készíteni, valamint közös kiértékeléseket, megbeszéléseket tartani, mert a közös célok elérése eredményesebb lehet, ha mindenki visszajelzést kap a munkájáról.

A pedagógiai munka felelős vezetője a bölcsődevezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Munkáját külső megfigyelőként segíti a kerületi szaktanácsadó, aki szintén megfigyelésekkel, közös kiértékelésekkel és házi továbbképzések szervezésével segíti a kerület egységes pedagógiai szemléletének kialakítását. Ezen kívül a gyakornokok szakmai segítése, fejlődésük nyomon követése is kiemelt feladatként jelenik meg, hiszen a fiatal pályakezdő kolléganők elméleti tudását át kell ültetni a gyakorlatba, és segíteni kell őket abban is, hogy a szülőkkel megtalálják a megfelelő hangnemet és partneri kapcsolatot tudjanak kiépíteni velük.

A szakmai programhoz szorosan kapcsolódik:

- **az éves munkaterv**, mely minden évben tartalmazza azokat a kiemelten területeket, melyekre az elkövetkezendő évben kiemelt figyelmet kell szentelni,
- az ellenőrzések kiterjednek a napi, havi és negyedéves dokumentációk ellenőrzésére.

Ezen kívül az ellenőrzések kiterjednek a technikai dolgozók munkájának megfigyelésére, a higiénés szabályok betartására, valamint a meglévő eszközök szabványoknak, előírásoknak való megfelelésére is.

I. Mellékletek

Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat II. kerületi Egyesített Bölcsődé
1027 Varsányi Irén u. 32.
Tel/fax: 201-1185, e-mail:varsanyi@iikeruletibolcsik.hu

A Bölcsőde házirendje

Hatályos: 2023. július 1-től.

I. Általános információk intézményünkről

Az intézmény fenntartója: Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat

Bölcsőde neve, címe: Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat II. kerületi Egyesített Bölcsődék - Varsányi Bölcsőde - 1027 Budapest Varsányi Irén utca 32.

Telefonszáma: 061/201-1185, 3620/341-1047

E-mail címe: varsanyi@iikeruletibolcsik.hu

Bölcsődevezető:

II. Bevezető rendelkezések

1. A házirend jogszabályi háttere

- A Gyvt. rendelkezései alapján
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről

2. A házirend célja és feladata

A házirendben foglalt előírások célja biztosítani a bölcsőde törvényes működését, a bölcsődei nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a kisgyermekek bölcsődei csoportjában életük megszervezését.

3. A házirend hatálya

Kiterjed a II. kerületi Egyesített Bölcsődék tagintézményeibe felvett kisgyermekek szüleire vagy más törvényes képviselőire, az intézményben dolgozó kisgyermeknevelőkre és alkalmazottakra.

4. A házirend nyilvánossága

- a. A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőknek vagy törvényes képviselőknél, valamint a bölcsőde alkalmazottainak) meg kell ismernie.
- b. A házirend egy-egy példánya megtekinthető:
  - a bölcsőde minden nevelési egységének gyermekköltözőjében,
  - a bölcsőde irattárában,
  - a bölcsőde vezetőjénél,

- c. A házirend egy példányát a bölcsődébe történő felvételkor a szülőnek vagy törvényes képviselőnek át kell adni, és a szülőnek, vagy törvényes képviselőnek nyilatkoznia kell annak elfogadásáról.
- d. Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól a bölcsődevezetőnek tájékoztatni kell a szülőket, törvényes képviselőket.

III. Általános tudnivalók

A bölcsőde nyitvatartási ideje: 6 – 18 óráig

1. A bölcsődében a gyermekek ellátását-nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését a szülők vagy más törvényes képviselők munkavégzésének, munkaerő piaci részvételét elősegítő programban, képzésben való részvételének, betegségének idejére biztosítja, valamint egyéb okból, ha a gyermek napközbeni ellátásáról nem tudnak a gyermek családjában megfelelően gondoskodni.
2. A bölcsődénk, a II. kerületi Egyesített Bölcsődék fenntartásában működő intézmény, amely 20 hetes kortól 3 éves korig biztosítja a kisgyermek napközbeni ellátást.
  - 2.1. Amennyiben a gyermek a 3. életévét január 1-je és augusztus 31-e között betölti, a gondozási nevelési év végéig (augusztus 31-ig) tovább gondozható a bölcsődében.
  - 2.2. Amennyiben a gyermek a 3. életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig gondozható a bölcsődében, ha a szülő, vagy törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
  - 2.3. Amennyiben a kisgyermek a 3.-ik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, az óvodai jelentkezését a bölcsődeorvos a kisgyermeknevelővel, valamint a bölcsődevezetővel egyetértésben nem javasolja, a gyermek a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.
3. A bölcsőde teljes integrációt biztosító csoportjaiban olyan sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek vehető fel, aki, szakértői bizottság által kiadott szakvéleménnyel, illetve előzetes vizsgálati szakvéleménnyel rendelkezik. Ha a bölcsődei élet megkezdése után derül ki egy kisgyermekről, hogy szükséges lenne korai fejlesztésben részesülnie, akkor a szülőket, törvényes képviselőket erről tájékoztatni kell és a szülő, törvényes képviselő kötelessége és feladata a gyermek vizsgálatát kérni a kerületi Pedagógiai Szakszolgálatától. Ha a szülő, törvényes képviselő ezt a kötelességét elmulasztja, a bölcsődének, mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjának kötelessége jelezni a kerületi Család- és Gyermekjóléti Központ felé.
4. A bölcsődében a kisgyermekek ellátását segítő szakemberek támogatják. A segítő szakemberek (gyógypedagógus, szaktanácsadó, dietetikus, bölcsődeorvos) rendszeresen látogatják és szükség szerint megfigyeléseket végeznek a bölcsődei csoportban.
5. A bölcsőde eredményes nevelő- gondozó munkájához a kisgyermeknevelők tevékenységén kívül a működést elősegítő közalkalmazottak (bölcsődei dajka, ételmezésvezető és kisegítők) munkája is szükséges, akik szükség esetén rövid ideig maguk is a gyermekcsoportban tartózkodhatnak. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját, sem a többi gyermek nevelését/gondozását

nem zavarja! A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.

6. A bölcsőde naponta reggel 6.00 órától délután 18.00 óráig tart nyitva. A gyermekek a bölcsődei napirend szerint 8.00-8.30 között reggeliznek, ezért kérjük a szülőket, hogy ez idő alatt érkezésükkel ne zavarják az étkeztetést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek.

Étkezési időpontok:

Reggeli:	8 – 8 ³⁰ óráig
Tízórai:	9 ³⁰ – kor
Ebéd:	11.30 – 12 óráig
Uzsonna:	15.00 -15.30 óra

7. Kérjük a szülőket, hogy segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekükkel legkésőbb 10.30-ig megérkeznek a bölcsődébe. Ha valamilyen oknál fogva később érkeznek, előre jelezzék azt gyermekük nevelőjének. Fontos, hogy étkezés közben ne zavarják a csoportot, mert a kisgyermeknevelők akkor nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekekre.
8. A gyermekek hazaviteléről a nyitvatartási időn belül kell gondoskodni, ezért kérjük, hogy legkésőbb 17.45-ig érjenek az intézménybe.
9. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve az általa írásban megbízott, legalább 18 életévét betöltött személynek adhatja ki a kisgyermeknevelő. Ha 18 éven aluli személy* érkezik a gyermekért, a kisgyermeknevelőnek vagy a bölcsődevezetőnek értesítenie kell azon 18 éven felüli személyeket, akik a családi füzetben ki vannak jelölve erre a feladatra. Amennyiben nem ér el senkit a megjelölt személyek közül és a bölcsőde nyitvatartási ideje lejárt, akkor köteles értesíteni a Család és Gyermekegészségügyi Központ készenléti ügyeleti segélyhívószámát. Ők értesítik a hatóságot (rendőrség), aki a gyermeket gyermekotthonban helyezi el a szülő, illetve más törvényes képviselő megérkezéséig.
10. A gyermek a szülőnek, vagy más törvényes képviselőnek, illetve a szülő által megbízott személynek csak abban az esetben adható át, ha az a személy korlátozottan nem cselekvőképtelen. Azt a személyt tekinti a jog korlátozottan cselekvőképtelennek, aki valamilyen tudatmódosítószer hatása alatt áll (például kábítószer, alkohol, műtéti altatás után), ezáltal belátási képessége, tartósan vagy teljesen hiányzik, tehát nem tud felelősséget vállalni a kiskorú gyermek megnyugtató testi és lelki biztonságáért. Ebben az esetben is a 10. pontban leírtak szerint jár el a bölcsődevezető, vagy a kisgyermeknevelő.
11. A szülő, törvényes képviselő vagy az általa megbízott személy megérkezése után, ha a kisgyermeknevelő már „átadta” a gyermeket, a kicsi testi épségéért a gyermekért érkező személy a felelős.

*.A 2013.évi V. törvény a Polgári törvénykönyv 2/10. § (1) bekezdés értelmében kiskorú az, aki 18. életévét nem töltötte be.

12. A bölcsőde átadójában minden gyermeknek van szekrénye, ahol a ruhák tárolhatók. Kérjük, itt csak a legszükségesebb dolgokat helyezték el, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő (nyaklánc, karkötő, fülbevaló, játékok stb.) tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni. A bölcsődébe nem hozható be olyan játék, amely elemmel (gombelem, ceruzaelem, stb.) működik, valamint olyan játék sem, amely apró darabokra széteshet!
13. Az eldobható pelenkáról és a törlőkendőről a szülőnek kell gondoskodnia.
14. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség érdekében a lázas, antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell. **Az esetleges rendkívüli járványügyi intézkedésekről a bölcsődevezető naprakész tájékoztatást ad a szülőknek. Az év közben hozott hatósági intézkedéseket, szabályokat mindenki köteles betartani.**
15. Abban az esetben, ha a gyermek napközben belázasodik a bölcsődében (38°C), vagy hasmenése lesz, illetve egyéb komolyabb tüneteket produkál a kisgyermeknevelő értesíti a szülőket, törvényes képviselőket, vagy az általuk kijelölt hozzátartozót. Ilyen esetben kérjük vegyék fel a kapcsolatot a gyermekorvossal és ha ő úgy ítéli meg, hogy három nap után jöhet a gyermek bölcsődébe, akkor nem kérünk orvosi igazolást. Három napnál hosszabb betegség után minden esetben csak igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe. Az értesítéshez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám, amit a családi füzetbe kérünk beírni. Ha adatváltozás (lakcím, telefonszám) történik, kérjük azonnal jelezzék a bölcsődevezető, illetve a kisgyermeknevelő felé az új elérhetőségüket.
16. Ha a szülő betegség vagy más ok miatt nem hozza gyermekét bölcsődébe, kérjük a távolmaradás okát jelentse be a bölcsődevezetőnek telefonon, vagy az intézet által megadott e-mail elérhetőségen. Amennyiben a gyermekorvos ő úgy ítéli meg, hogy három nap után jöhet a gyermek bölcsődébe, akkor nem kérünk orvosi igazolást. Három napnál hosszabb betegség után minden esetben csak igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe Kérjük továbbá, hogy a védőoltások megtörténtéről folyamatosan tájékoztassanak minket.
17. Abban az esetben, ha a gyermek nem jön bölcsődébe, s azt az előző pontban leírtak szerint előre jelezték, az étkezésért nem kell fizetni. A következő gondozási naptól azonban ezt csak úgy tudjuk érvényesíteni, ha délután 12 óráig jelzik a másnapi hiányzást, vagy ha a kicsi a bölcsődéből betegen távozik.
18. Egy hónapos folyamatos hiányzás után csak különösen indokolt esetben, illetve egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

19. A bölcsődében a közétkeztetésről szóló 37/2014.(IV.30.) EMMI rendeletnek megfelelően történik a gyermekek étkeztetése. Az ételallergiás vagy más egészségügyi okból diétára, speciális étrendre szoruló gyermeknek biztosítani tudjuk a diétás étkeztetést abban az esetben, ha a szülő szakorvosi véleménnyel tudja igazolni, hogy gyermeke diétára szorul. (A háziorvos erre vonatkozó javaslata nem elfogadható, kivéve a szakorvosi vizsgálat lezárásáig, melynek időpontjáról a háziorvos igazolása szükséges). Kérjük, a gyermek gyógyszerérzékenységéről is tájékoztassák a kisgyermeknevelőket. A vegetáriánus táplálkozás a bölcsődében nem megengedett.
20. A gyermekek étkeztetésére a csoportszobákban található gyermekasztalok és székek használhatók. A bölcsőde más helyiségeit (fürdőszoba, gyermeköltöző, folyosók) erre a célra, kérjük higiénés szempontok miatt, ne használják. Ennek értelmében kérjük fogadják el, hogy a kisgyermeknevelőink sem adhatják ki délután a gyermekükért korán érkező szülőknek, törvényes képviselőknek a gyermekek uzsonnáját.
21. A gyermekek születésnapjának megünneplésére, illetve más ünnepek megtartására lehetőség van a bölcsődében. Ezekre az eseményekre csak olyan aprósüteményeket tudunk elfogadni, melyek gyárilag csomagoltak, lejáratí időt tartalmaznak és hűtést nem igényel. Tortát még akkor sem áll módunkban bevenni, ha azt cukrászdában készítették el és számlával igazolják.
22. A családi füzetbe kisgyermeknevelőink havi, illetve negyedévi rendszerességgel tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők, törvényes képviselők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségi állapotára, fejlődésére vagy otthoni eseményekre vonatkozóan.
23. A bölcsőde – az alvási idő kivételével – lehetőséget biztosít a szülőknek, törvényes képviselőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézmény szakmai munkájába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelőink által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Reméljük nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.
24. A 15/1998. NM rendelet 36§ (3a) pontja értelmében a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülőnek legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsőde vezetőjének be kell mutatni a munkáltatói igazolást, annak hiányában munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

A munkáltatói igazolással egy időben a szülőnek le kell adnia a személyi térítési díj megállapításához szükséges jövedelemnyilatkozatot és a kedvezmény igényléséhez szükséges dokumentumokat is, az ellátási megállapodás megkötéséhez, valamint a beszoktatás megkezdéséhez. Ha ezek a dokumentumok nem állnak rendelkezésre, akkor nem tudjuk megkezdni a gyermek beszoktatását.

25. A személyi térítési díjat a Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat 3/2015(II.27.) rendelete szabályozza, mely magába foglalja az étkezésért és a gondozásért fizetendő térítési díjat, ill. a kedvezményezettek körét és mértékét.
- A bölcsődei gondozás esetén gondozási díjmentesség illeti meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a tartós beteg vagy fogyatékos, a három vagy többgyermekes család gyermekét, illetve átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek családját.
26. A személyi térítési díj befizetése csekken vagy átutalással történhet, melyet minden hónapban a megadott határidőig kérjük teljesíteni.
27. A bölcsőde ünnepnapokon, a Bölcsődék napján, mely április 21-én (vagy ha az hétfőjére esik, akkor a következő munkanapon) és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart.
- Ezeken a napokon kívül a Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete által jóváhagyott időpontban nyáron 5 hétre bezár. Kérjük a kedves szülőket, törvényes képviselőket, hogy a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről, illetve, ha szükséges, az ügyeletes bölcsőde a zárás idején is fogadja a kicsiket. A zárás időpontjáról és az ügyeletes bölcsőde elérhetőségéről minden év február 15-ig tájékoztatjuk Önöket.
28. Felhívjuk a szülőket, törvényes képviselőket figyelmét, hogy a bölcsőde területén és annak 5 m-es körzetében tilos a dohányzás!
29. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**
30. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!
31. Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit, az ellátott gyermekek és szülei, törvényes képviselőik, valamint a bölcsőde dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni. Ha a bölcsőde dolgozói, illetve a szülők, törvényes képviselők szándékosan kárt okoznak, akkor a károkozásért anyagi felelősséget kell vállalniuk.
32. Egyéb – a gyermek ellátásával kapcsolatos észrevételüket szívesen fogadjuk. Panasz esetén forduljanak bizalommal a kisgyermeknevelőkhöz. Amennyiben nem kapnak érdemi segítséget, úgy azt jelezzék az intézmény vezetőjének szóban vagy írásban.
33. A bölcsőde Érdekképviselői Fórumot működtet, melynek szabályzatát a házirend melléklete tartalmazza.

IV. A kapcsolattartás formái és ideje

A bölcsődében a család és a bölcsőde együttműködése döntő fontosságú, mivel a kisgyermek kora és fejlettsége nem teszi lehetővé, hogy „közvetítőként” lépjen fel.

1. **Családlátogatás**-családlátogatásra kisgyermeknevelőink a beszoktatást megkezdése előtti héten mennek el, mert tapasztalunk szerint a gyermekek is természetben tudnak

viselkedni a megszokott és biztonságot nyújtó otthoni környezetben, a szülők, törvényes képviselők is bátrabban megnyílnak és mesélnek gyermekeikről, nevelési elveikről.

2. **A gyermek szülővel történő beszoktatása** - minimum két hét, sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetében a gyermek állapotának függvényében hosszabb idejű is lehet - megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, csökkenti az adaptációs nehézségeket, lehetőséget ad a szülőknek, törvényes képviselőknek a nevelési feladatok és a hasonló korú gyermekek tevékenységének megfigyelésére.
3. **Szülői értekezletre évente** 1-2 alkalommal kerül sor. Az egyes szülői értekezletek alkalmával, az összevont szülői értekezleteken a bölcsőde egészét érintő kérdésekről esik szó.
4. **A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére szolgál** a kisgyermeknevelő-szülő, törvényes képviselő napi találkozója is, mely során információt cserélnek a gyermek napi tevékenységéről. A családi füzetbe történő bejegyzéseket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.
5. **A bölcsőde napi életébe való betekintés a szülők, törvényes képviselők számára folyamatos.** Külön alkalmat, lehetőséget kínálunk nyílt napok, egyéb ünnepek alkalmával is. Kérjük, hogy várható látogatásuk időpontját előre egyeztessék a bölcsőde vezetőjével.
6. A bölcsőde vezetője a felvétel alkalmával, később pedig a napi csoportlátogatások és egyéni beszélgetések lehetőségének biztosításával tart kapcsolatot a szülőkkel.

Az érvényben lévő házirend módosítását kezdeményezheti:

- Intézményvezető
- a bölcsőde vezetője,
- az érdekképviselői fórum.

A Házirend hatálya kiterjed az intézménybe járó gyermekekre, szüleikre, törvényes képviselőikre, valamint az általuk írásban meghatalmazott egyéb személyekre, akik a gyermeküket hozzák, viszik, és az intézmény valamennyi munkatársára.

Az esetleges rendkívüli helyzet okozta intézkedésekről a bölcsődevezető naprakész tájékoztatást ad a szülőknek. Az év közben hozott intézkedéseket, szabályokat a Házirend kiegészítéseként folyamatosan közzétesszük, melyet a hatályossága napjától mindenki köteles betartani.

A házirend betartását köszönjük, reméljük, együttműködésünket segíti.

.....

Érdekképviselési Fórum elnöke

.....

Bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....

szülő vagy más törvényes képviselőjének aláírása

Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat II. kerületi Egyesített Bölcsődék
1027 Varsányi Irén u. 32.

Tel/fax: 201-1185/1, e-mail:varsanyi@iikeruletibolesik.hu

Megállapodás

mely létrejött a Budapest II. kerületi Egyesített Bölcsődék .....Varsányi ..... tagintézményének vezetője, - mint a napközbeni ellátást biztosító intézmény-, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Gyermek adatai

Név:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	
TAJ száma:	

Szülők adatai:

A N Y A	Név:	
	Születési név:	
	Születési hely, idő:	
	Anyja neve:	
	Lakóhelye:	
	Tartózkodási helye:	
A P A	Név:	
	Születési hely, idő:	
	Anyja neve:	
	Lakóhelye:	
	Tartózkodási helye:	

Törvényes képviselőadatai:

Név:	
Születési név:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	

- A gyermek bölcsődei ellátása: 20.....tól kezdődik, és **határozatlan időre** szól, de megszűnik az ellátás, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei gondozási-nevelési év véget ért. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. Ha a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, szintén a következő bölcsődei nevelési év végéig gondozható bölcsődében, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a nevelési év végéig a bölcsődei ellátást kívánja igénybe venni.

- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.

Ezen időszak alatt fent nevezett gyermek a bölcsőde által nyújtott alapellátásokra jogosult, ill. fejlődése érdekében az intézmény együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti sajátos nevelési igényét megállapították. A gyermeket próbaidővel lehet felvenni, melynek legrövidebb időtartama egy hónap. A próbaidő letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (bölcsőde orvos, gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, bölcsődevezető) véleményének figyelembevételével kell dönteni a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Elutasítás esetén a gyermeket további korai fejlesztése érdekében a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 36. § (4) bekezdése szerint a bölcsőde értesíti a gyermek fejlesztését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatot.

- A bölcsődei ellátásért a szülő havi rendszerességgel fizeti a személyi térítési díjat, melyet a Gyvt. 147.§ - 148 § értelmében külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a 151. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan, melynek összegét a települési önkormányzat képviselőtestülete minden év április 1-ig rendeletben határoz meg.
- Az intézményvezető a kötelezettel a beiratkozás napján írásban értesíti a személyi térítési díj összegéről. Ehhez szükséges, hogy a szülő (gondviselő) két héttel a beszoktatás

megkezdése előtt leadja a jövedelemnyilatkozatot és a kedvezmény megállapításához (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, 3 vagy több gyermeket nevelők nyilatkozata, rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat) szükséges dokumentumokat a bölcsőde vezetőjének.

A térítési díjat a szülő minden hónap 15-ig köteles csekken, vagy átutalással befizetni és annak bizonylatát bemutatni az intézmény vezetőjének.

- A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek és a szülők számára biztosítja a Bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályaiban előírt szakmai feltételeket és előírásokat.
- A megállapodás megkötésével egy időben nyilatkozom, hogy a II. kerületi Egyesített Bölcsődék .....úti tagintézmény vezetőjének szóbeli tájékoztatását megkaptam:
  - a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,
  - b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
  - c) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
  - d) az intézmény házirendjéről,
  - e) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
  - f) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
  - g) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekeképviselési fórumról.

Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt köteles

- az intézmény által vezetett nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

Az intézményben folyó gondozó-nevelő munkáról és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem, az intézmény házirendjét átvettem és az abban foglaltakat betartom.

A bölcsődei Megállapodásban szereplő adatok kezeléséhez hozzájárulok.

Budapest, 20.....

.....
.....

Szülő, vagy más törvényes képviselő
képviseelő

Szülő, vagy más törvényes

.....
Tagintézmény vezető

Megállapodás jogszabályi háttere:

- Gyvt.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet, valamint
- Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és egyes szociális és gyermekjóléti ellátásokról.